

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Bảy, ngày 23/08/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

BÀI 172

Ý NIỆM VỪA CHUYỂN THÌ LIÊN TỰ TẠI

Chúng ta giận ai hay chấp trước về một việc nào thì chúng ta sẽ phiền não, khổ đau vì điều đó. Nếu chúng ta không giận, không dính mắc nữa thì liên tự tại. Thí dụ, nếu chúng ta cho người mượn tiền thì chúng ta sẽ luôn lo lắng khi nào họ sẽ trả, nếu chúng ta chuyển đổi ý niệm thành tặng họ số tiền đó thì chúng ta sẽ tự tại. Hòa Thượng từng nói, chúng ta đừng bao giờ cho người khác mượn tiền, chúng ta tặng họ số tiền đó thì chúng ta sẽ luôn tự tại. Từ rất lâu tôi đã áp dụng phương pháp này, người khác vay 1.000.000 VNĐ, mà tôi không thể cho họ 1.000.000 VNĐ thì tôi sẽ tặng họ 300.000 VNĐ. Tôi nói, tôi không có nhiều tiền nên tôi sẽ tặng họ 300.000 VNĐ. Nếu có người hỏi vay chúng ta 1.000.000 VNĐ mà cho họ vay số tiền đó thì có thể chúng ta có thể mất 1.000.000 VNĐ và mất luôn người bạn đó. Chúng ta tặng tiền cho họ thì chúng ta không phải lo nghĩ là họ có trả hay không, đây là ý niệm vừa chuyển thì liên tự tại.

Trong mọi sự, mọi việc chúng ta chỉ cần chuyển đổi ý niệm thì mọi việc sẽ trở nên nhẹ nhàng. Nếu chúng ta luôn sợ được sợ mất, lời lỗ, tốt xấu thì chúng ta sẽ phiền não và những người xung quanh cũng phiền não. Hôm trước, tôi được mời đến tham gia pháp hội, nếu tôi nghĩ rằng mình được mời thì tôi sẽ đã sống trong ảo danh ảo vọng, nhưng tôi xác định đến để nói những điều cần thiết, tôi không chuẩn bị nội dung trước. Ở pháp hội đó, buổi sáng mọi người thấp hương tưởng nhớ Hòa Thượng, nếu tôi nghĩ một buổi học để đến đó thì Hòa Thượng cũng sẽ không hoan hỷ! Nếu tôi có ý niệm, ngôi chùa này rất lớn, tôi rất vinh dự vì được mời thì tôi đã chìm đắm trong ảo danh, ảo vọng; tôi đến pháp hội với tâm thái bình lặng, không khấn trương, đây là tôi đã chuyển đổi ý niệm!

Trong cuộc sống, chúng ta phải luôn phản tỉnh, phải y theo giáo huấn của Phật, của Thánh Hiền mà làm. Danh lợi chỉ là ảo ảnh nhưng nếu chúng ta không cẩn trọng thì chúng ta sẽ dính mắc. Một lần, khi tôi đến tổ chức một chương trình tri ân ở Tam Đảo, người dẫn chương trình ca ngợi tôi quá nhiều nên tôi bảo họ đưa micro để tôi bắt đầu làm lễ tri ân. Người dẫn chương trình đó muốn khoe rằng họ biết và rất thân thiết với nhân vật chính, đây là họ đang tán tụng chính họ! Ở thế gian, chúng ta phải luôn phản tỉnh, chúng ta không phản tỉnh thì liên dính vào lưới mê.

Có những người không có quyền nhưng tự cho mình là người có quyền, thích chỉ đạo người khác, đây là họ sống trong “ảo danh ảo vọng”. Chúng ta lấy đồ vật nào đó của người để tặng cho người khác thì chúng ta đã tổn phước của chính mình. Ngày trước, khi Lão cư sĩ Lý Bình Nam lấy một chiếc phong bì của cơ quan để gửi thư thì Ngài cũng xin phép thủ trưởng. Người thủ trưởng nói rằng Lão cư sĩ Lý Bình Nam phiền phức thì Ngài nói: “*Tôi là người học Phật, nếu tôi lấy mà tôi không xin thì tôi đã ăn cắp!*”. Lão cư sĩ Lý Bình Nam chỉ dùng điện thoại để làm việc công, nếu dùng vào việc riêng thì Ngài đều xin phép. Người học Phật thì phải cẩn trọng như vậy! Nhiều người dùng đồ của công một cách thoải mái, lãng phí, đây là họ lãng phí phước báu trong sinh mệnh của chính mình. Tu hành chính là thận trọng từ những ý niệm nhỏ nhất. Chúng ta kiểm soát từ ý niệm, không để ý niệm dẫn khởi thành hành động, tạo tác. Nếu chúng ta tùy tiện theo tập khí thì chúng ta đã tạo nhân, nhất định phải nhận quả. Có những người quá chi ly nên trở thành người chấp trước, chúng ta quá tùy tiện thì trở thành lãng phí, phóng túng.

Hòa Thượng nói: “***Chúng ta là những người học Phật, chúng ta tin tưởng nhân quả báo ứng***”. Chúng ta tưởng mình tin nhân quả nhưng có những lúc chúng ta tùy tiện làm trái nhân quả. Chúng ta tùy tiện hưởng tiện ích, dành phần nhiều về mình là chúng ta đã làm trái nhân quả. Thí dụ, mọi người mất rất nhiều công sức để xây dựng xong tòa nhà, có hai người đến đó ở và tùy tiện ở hai gian khác nhau, tùy tiện sử dụng điện nước. Họ được sử dụng ô-tô của hệ thống nhưng khi vô lăng, ghế của ô-tô bị rách thì họ không quan tâm. Nếu chúng ta không cẩn trọng thì chúng ta cũng sẽ tùy tiện như vậy! Chúng ta không có một chút ý niệm cẩn trọng, tri ân khi sử dụng đồ đạc thì chúng ta sẽ không có phước báu để sống ở thế gian. Chúng ta phải hết sức cẩn trọng, nếu chúng ta làm trong cơ quan Nhà nước, mọi vật dụng đều là tiền thuế của người dân, chúng ta tùy tiện lãng phí thì chúng ta lãng phí phước báu trong sinh mệnh của mình.

Ngày trước, khi tôi làm việc ở nhà sách, có một cô làm quản lý quán cafe trong nhà sách, một hôm tôi nhìn thấy cô dùng cuộn vải cotton lau bàn, lau xong một lần thì cô bỏ miếng vải vào thùng rác. Tôi nói với cô rằng, tôi không tiếc những tấm vải vụn này mà tôi tiếc cho phước báu trong vận mạng của cô, nếu cô hình thành thói quen lãng phí thì cô sẽ không thể quản lý được gia đình của mình sau này. Những mảnh vải đó chúng ta có thể dùng để lau bàn rất nhiều lần, trong các cơ quan, đoàn thể mọi người đều có thói quen lãng phí như vậy! Những vật dụng ở các cơ quan thường rất nhanh hỏng vì không có người bảo quản, chúng ta tùy tiện thì đã ảnh hưởng đến phước báu trong sinh mạng của chúng ta.

Sau khi đội cơ sở vật chất sửa chữa sạch đẹp các ngôi trường thì chúng ta phải dùng tâm thái như thế nào để sử dụng? Tôi không hài lòng khi có một ngôi trường may quần áo đẹp, đắt hơn các trường khác, đây là họ đã có ý niệm sai lầm. Chúng ta là người học Phật, chúng ta phải quán sát trong mọi việc, đừng vì ảo danh ảo vọng mà

tùy tiện làm. Tiền quỹ của trường là do nhiều người đóng góp, người khác đặt mua một chiếc áo giá 300.000đ mà chúng ta đặt mua chiếc áo giá 350.000đ thì chúng ta đang thỏa mãn “*cái ta*” và “*cái của ta*”. Nếu chúng ta có ý niệm muốn tốt cho riêng mình hay cho nhóm của mình thì chúng ta đã sai! Tất cả việc chúng ta làm đều sẽ hình thành nhân quả, có những việc chúng ta làm sẽ liên quan đến tập thể, quốc gia. Thầy Thái từng kể, ở nhà thờ Đức Bà Paris có những dòng chữ ghi bằng tiếng Trung nhắc nhở mọi người, đây là do một số người đã làm ảnh hưởng đến hình ảnh của quốc gia. Hay ở một số cửa hàng trên đất nước Nhật Bản có ghi dòng chữ “*Ở đây có Camera*” bằng tiếng Việt, đây là một số người đã tự ý lấy đồ trong các cửa hàng, việc làm này cũng đã hưởng đến hình ảnh của đất nước ta.

Hòa Thượng nói: “***Nhất ẩm nhất trác mạc phi tiền định***”. Tất cả do phước báu trong chính vận mệnh của mình định. Tại sao có những người mọi sự, mọi việc đều hanh thông nhưng chúng ta luôn gặp chướng ngại, khó khăn? Đây là do phước báu trong đời mỗi người đều đã định sẵn. Chúng ta tùy tiện, phóng túng thì đã tiêu hao rất nhiều phước báu. Hôm qua, tôi được mời đến chia sẻ tại pháp hội nhưng tôi không mang theo danh nghĩa đó, tôi mang theo bảy thùng rau sạch để tặng. Tôi nói ra những việc này không phải để khoe mà để mọi người bắt chước làm theo! Chúng ta phải thật làm, làm một cách thường xuyên để có việc mà khoe với mọi người!

Hôm trước, tôi về thành phố Hồ Chí Minh, tôi ghé thăm một đồng tu, tôi mang theo đầy một xe đồ để tặng bác, trong đó có rau, đậu, bánh... Đây là chúng ta có ý niệm luôn nghĩ đến người khác. Tôi làm theo lời Hòa Thượng dạy là luôn mang theo đồ để tặng mọi người. Có lần tôi mang theo rất nhiều quà tặng cho mọi người ở Sóc Trăng, họ rất ngạc nhiên vì tôi mang theo kính lão tặng các cụ. Có một cụ bà không nhận được kính nên khuôn mặt cụ rất buồn, tôi cố gắng ra xe ô-tô để tìm xem có chiếc kính nào không thì tìm thấy một chiếc. Các cụ rất vui vì nhận được kính, mỗi chiếc kính có độ khác nhau giúp các cụ nhìn rõ mọi thứ, các cụ ở quê không dám dành vài trăm ngàn để mua một chiếc kính. Chúng ta vì người mà nghĩ thì chúng ta mới nhận ra những điều mọi người cần, đây là chúng ta tạo nhân tốt. Chúng ta bổ thí là chúng ta giáo dục mọi người khởi ý niệm bổ thí trên tất cả các phương diện. Nhà Phật dạy chúng ta: “***Bố thí đáo bỉ ngạn là bố thí không thấy người thí, không thấy người nhận, không thấy vật thí***”. Có người nói bổ thí “*Đáo bỉ ngạn*” là bổ thí tất cả những gì mình có, điều này không đúng! Điều quan trọng nhất là chúng ta biết chúng sanh đang cần gì để bổ thí.

Hòa Thượng nói: “***Ở thế gian, thiếu nợ tiền thì phải trả bằng tiền, thiếu nợ mạng thì phải trả bằng mạng, nếu chúng ta thấu hiểu chân tướng sự việc này thì chúng ta đừng bao giờ nghĩ đến việc chiếm tiện nghi của người khác***”. Chúng ta đừng bao giờ tùy tiện thọ dụng tiện nghi của người khác. Tâm tham của chúng ta rất lớn. Thí dụ, căn phòng này có thể ở được năm người, nếu chúng ta được ở một hay hai

người mà chúng ta sung sướng thì chúng ta đã có ý niệm chiếm tiện nghi của ba người kia. Chúng ta chỉ cần khởi ý niệm thì chúng ta đã sai, chúng ta sẽ phải nhận nhân quả.

Hòa Thượng từng nói nhiều lần: **“Chúng ta đừng nghĩ rằng mình hay người nào đó sẽ thiệt thòi, không có ai bị thiệt thòi!”**. Thứ gì chúng ta nhận mà không trả bằng tiền thì chúng ta phải trả bằng phước báu trong sinh mạng của mình, không có ai bị thiệt thòi. Đạo lý này rất ít người hiểu!

Hòa Thượng nói: **“Ngay trong đời này, chúng ta chiếm tiện nghi của họ thì đời sau họ sẽ chiếm lại tiện nghi của ta. Đời này chúng ta bị thiệt thòi hay chúng ta chiếm tiện nghi của người khác đều có nhân quả. Sự lý này chúng ta phải hiểu tường tận, nếu chúng ta hiểu tường tận thì tâm chúng ta rất an, chúng ta biết cách vận hành đời sống của mình cho đúng”**. Nhiều người không hiểu đạo lý này nên họ luôn vận hành đời sống để có lợi cho mình, người hiểu đạo lý thì sẽ vận hành đời sống phù hợp đạo lý nhân quả, không tùy tiện chiếm tiện nghi của người.

Hòa Thượng nói: **“Chúng ta đối nhân xử thế tiếp vật phải tương ưng được với tính đức, vạn nhất không nên tùy thuận theo tập khí, phiền não của chính mình. Nếu hằng ngày chúng ta tùy thuận tập khí, phiền não thì chúng ta luôn tạo tội nghiệp. Trên “Kinh Địa Tạng”, Phật nói rất rõ ràng, chúng ta tường tận rồi thì chúng ta mới không tạo nghiệp, mới không tạo tội”**. Chúng ta tường tận đạo lý thì chúng ta rất cẩn trọng, không tùy thuận tập khí, phiền não. Trên **“Kinh Địa Tạng”** nói: **“Chúng sanh Diêm Phù Đề khởi tâm động niệm đều là tạo tội nghiệp”**. Chúng sanh trong cõi Ta Ba luôn vì mình, vì **“cái của mình”** nên sẽ luôn chiếm lợi, chiếm tiện nghi của người khác.

Hòa Thượng nói: **“Trong đời quá khứ chúng ta tạo tội nghiệp, trong đời này chúng ta phải tiêu nghiệp chướng, điều quan trọng là không nên tái tạo nghiệp. Người không tạo nghiệp mới là người thâm nhập cảnh giới của Phật. Người vẫn tái tạo tội nghiệp thì không thể khế nhập được đạo lý mà Phật đã dạy, tuy đã học Phật nhưng vẫn mê hoặc, điên đảo, ngày ngày vẫn học pháp nhưng hoàn toàn không lĩnh hội”**. Tôi đã từng đến một pháp hội có hơn 500 người nhưng tâm cảnh tu hành của những người này rất mong manh, mờ nhạt, đa phần họ đến cầu Phật, nhờ Phật ban phước.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập Mang lại lợi ích cho mọi người!